

XI Polsko-Niemieckie Dni Mediów 2018 Czy trzeba wymyślić Europę na nowo?

Miejsce: Zur Schwedenschanze 15, 18435 Stralsund, Niemcy

Europa znajduje się obecnie w obliczu wielu istotnych wyzwań związanych z zagrożeniami zewnętrznymi. Osłabienie więzi transatlantyckich, rosnąca konkurencja ze strony państw o ambicjach mocarstwowych, nadal nierozwiązane konflikty w regionach znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie państw europejskich – wszystkie te zagadnienia wymuszają konieczność refleksji nad strategicznymi interesami Europy oraz nad instrumentami mogącymi zwiększyć jej potencjał reakcji na dynamiczne zmiany w otoczeniu międzynarodowym. Równie poważne są wyzwania i zagrożenia wewnątrz kontynentu. Wysoki poziom nierówności dochodowych, ubóstwo osób starszych, starzenie się społeczeństw, trudności w wejściu na rynek pracy wśród ludzi młodych, zmieniający się w związku ze zmianą sposobu pracy model rodziny – to tylko nieliczne wyzwania, z jakimi stykają się społeczeństwa i politycy.

Szczególne czasy rozpoczęły się także dla mediów – trwające od kilku lat odejście od czytelnictwa prasy papierowej, zmieniające się modele i sposoby finansowania mediów, metody weryfikacji informacji i powszechny dostęp do mediów elektronicznych – to wszystko tematy medialne, które będą dyskutowane podczas tegorocznej konferencji.

Czy trzeba wymyślić Europę na nowo? Europa regionów czy Europa narodów? Polsko-Niemieckie Dni Mediów 2018 poprzez motto konferencji stawiają pytania o sposób rozwoju nowoczesnego sąsiedztwa polsko-niemieckiego w strukturach Unii oraz o najważniejsze kwestie dziennikarskie związane ze współpracą mediów polskich i niemieckich, użyciem nowoczesnych technologii, finansowania mediów.

Polsko-Niemieckie Dni Mediów 2018 odbywają się w Hochschule Stralsund w strategicznej współpracy z tą uczelnią.

DZIEŃ 1, 6 czerwca 2018 r. (środa)

12:00-12:30

Lunch

12:30-12:45

Otwarcie

Cornelius Ochmann, dyrektor, członek zarządu, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej
prof. dr. Joachim Rogall, prezes Zarządu, Fundacja Roberta Boscha
dr Anna Hofmann, kierownik programowa, Nauka i badania naukowe, ZEIT-Stiftung Ebelin und Gerd Bucerius

Reinhard Meyer, szef Kancelarii kraju związkowego Meklemburgia-Pomorze Przednie (zapytanie)

Powitanie

prof. dr inż. Petra Maier, Rektorka Wyższej szkoły w Stralsundzie (zapytanie)

Impuls „Rola mediów publicznych w Unii Europejskiej“

Lutz Marmor, dyrektor NDR

12:45-14:15

Debata z udziałem publiczności: Czy trzeba wymyślić Europę na nowo? Republika europejska czy Europa narodów?

W dyskusjach na temat kierunków rozwoju Unii Europejskiej pojawia się wiele koncepcji, widoczny jest, podobnie jak już w przeszłości, spór między orędownikami większej integracji i zwolennikami wspólnoty opartej na silnych państwach narodowych. Zdaniem tych pierwszych tylko coraz bardziej pogłębiona integracja w wymiarze politycznym, społecznym i gospodarczym może skutecznie wzmocnić potencjał Unii Europejskiej jako globalnego aktora na arenie międzynarodowej i zwiększyć jej konkurencyjność na polu gospodarczym. Z drugiej strony pojawiają się głosy, że siła i potencjał Europy będą większe, jeśli opierać się będą na potencjale państw narodowych. Zwolennicy tych koncepcji wskazują, że Unia Europejska powinna się skupić tylko na największych wspólnych wyzwaniach i problemach, takich, jak np. ochrona granic zewnętrznych czy przeciwdziałania nielegalnej imigracji. Zgodnie z tą teorią państwa narodowe powinny zyskać więcej swobody w kształtowaniu swoich polityk w dziedzinie społeczno-gospodarczej i zabezpieczenia interesów w tych sferach zgodnie ze swoimi bieżącymi potrzebami.

Pojawiają się także koncepcje integracji europejskiej, w których główną rolę mają odgrywać regiony. Rodzi się pytanie, na ile zaawansowana jest w ich ramach współpraca i czy regiony posiadają odpowiedni potencjał, aby dynamizować procesy integracyjne w Europie.

Te i inne pytania związane z rozwojem regionu i Unii Europejskiej zgromadzona publiczność będzie miała okazję przedyskutować z zaproszonymi gośćmi w formacie debaty fishbowl.

Uczestnicy:

prof. dr hab. Marek Cichocki, dyrektor programowy, Europejskie Centrum Natolin

Constanze Stelzenmüller, Robert Bosch Senior Fellow - Foreign Policy, Center on the United States and Europe

Moderacja:

Cornelius Ochmann, dyrektor, członek Zarządu, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

14:15-14:30

Przerwa kawowa

14:30-16:00

4 równoległe warsztaty

1 Etyka dziennikarska. Czy wszystko zależy od pieniędzy?

Zaufanie społeczne do mediów w Polsce i w Niemczech znajduje się obecnie na rekordowo niskim poziomie. Dotyczy to zwłaszcza mediów lokalnych, które tracą czytelników na potęgę. Od początku kryzysu uchodźczego obserwujemy prawdziwą epidemię ataków i gróźb wobec dziennikarzy. Na zjawisku tym zyskują politycy, którzy chętnie milczą na temat faktów i nie informują o nich ludzi, jeśli fakty te nie są zgodne z ich własnym programem.

Wraz z uczestnikami seminarium moderatorzy podejmą próbę odpowiedzi na pytanie, dlaczego media utraciły swoją wiarygodność i jaki ma to wpływ na stan demokracji. Następnie chcemy wypracować potencjalne rozwiązania, które mogłyby zmienić tę sytuację. Przewidujemy dużo przestrzeni na dyskusję, aby przeanalizować scenę mediów niezależnych w Polsce i w Niemczech, a także naświetlić sposoby ich pracy i finansowania. Ponadto chcemy dowiedzieć się, co o tym myślicie Wy, drodzy uczestnicy! Czego oczekujecie od dziennikarzy? I ile jesteście skłonni z siebie dać?

Christian Gesellmann
Magdalena Kicińska

2 Halo? Jest tam kto? Jak znaleźć partnerów medialnych po drugiej stronie granicy?

Życie nad granicą i porównania z tym, co po drugiej stronie, podkreślają oczywiście szczególnie różnice w mentalności i różnice strukturalne między oboma krajami – kraj sąsiada to przecież narzucające się źródło porównań z codziennym życiem we własnym kraju. Ma się rozumieć, na granicy ujawniają się przecież nie tylko różnice, gdyż szczególne położenie geograficzne uświadamia mieszkańcom po obu stronach także to, co jest im wspólne: zarówno ochrona naszych granic, handel z naszymi sąsiadami jak i bariery językowe w życiu prywatnym i zawodowym. Te sprawy są ważne dla ludzi w regionie przygranicznym i umożliwiają wzajemne zrozumienie.

Podobne są także wyzwania, którym muszą stawić czoła media po obu stronach granicy – może to stać się dla nich szansą wspólnego działania. Planowane warsztaty mają wskazać perspektywy współpracy w regionie, choćby dialog między ośrodkami centralnymi nie toczył się najsprawniej. Pragniemy dokonywać wymiany doświadczeń, opracowywać strategie i znajdować rozwiązania w poszukiwaniu partnerów medialnych w kraju sąsiada.

Impuls:

Thomas Kralinski, szef Brandenburskiej Kancelarii Stanu, pełnomocnik ds. mediów rządu krajowego Brandenburgii

Moderacja:

Holger Lühmann

Tomasz Sikora, Polskie Radio Wrocław

3 Money, Money, Money – jak zarabia się na dziennikarstwie w Niemczech i w Polsce?

Dziennikarstwo to misja, pasja, ale i zawód, który powinien przynosić dziennikarzowi dochód, a wydawcy zysk. Rozwój internetu i mediów społecznościowych coraz mocniej narusza tradycyjne metody zarabiania na dziennikarstwie. Instytucje medialne w Niemczech i w Polsce mają różne sposoby radzenia sobie z kryzysem. Różne są też uwarunkowania historyczne i finansowe możliwości.

Warsztat ma umożliwić wymianę wiedzy i doświadczeń między polskimi i niemieckimi dziennikarzami i redakcjami. Warsztat przygotowany we współpracy z Europejskim Obserwatorium Dziennikarskim.

Wprowadzenie:

Stephan Ruß-Mohl, medioznawca, profesor dziennikarstwa Uniwersytetu w Lugano, twórca Europejskiego Obserwatorium Dziennikarstwa

Moderacja:

Łukasz Grajewski, Eastbook.eu, w ramach stypendium Wolnego Uniwersytetu w Berlinie bada modele biznesowe mediów niemieckich.

16:05 **Odjazd autobusu z kampusu Hochschule Stralsund do centrum Stralsundu**
Autobus zatrzyma się na trzech przystankach w centrum Stralsundu: Olof-Palme-Platz (Theater), Knieperwall oraz przy dworcu (Hauptbahnhof)
Prosimy o przyście na miejsce odjazdu na czas – autobus odjedzie punktualnie.

16:00-17:00 **Rozmowy z nominowanymi do XXI Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej im. Tadeusza Mazowieckiego 2018**

W rozmowie z czworgiem dziennikarzy nominowanych do tegorocznej Nagrody im. Tadeusza Mazowieckiego głos zabiorą dwie kobiety i dwaj mężczyźni. Autorzy i autorki reprezentują dwa tytuły medialne polskie i dwa niemieckie. Oba materiały niemieckie dotyczą spraw w Polsce, oba polskie - w Niemczech. Wydawałoby się, że to bardzo wyważony układ. No cóż, być może takie jest pierwsze wrażenie. Przecież mężczyźni mówią tu o kobietach – ale kobiety? One również wzięły na warsztat przede wszystkim kobiety. Wszystko kreci się wokół kobiet: tu polska opozycjonistka, tam aktywistka ruchów prawicowo radykalnych, portret Polek z Berlina, wreszcie rozmowa z kolejną kobietą, wydawczynią czasopisma „Unter Frauen”. Taki jest również motyw przewodni rozmowy: polskie kobiety, Polki.

Uczestnicy:

Robert Bochenko, nominowany w kategorii „Dziennikarstwo na Pograniczu” za pracę „Pogranicze polsko-niemieckie”, która została wyemitowana w Radiu Złote Przeboje w redakcji lokalnej w Szczecinie

Johanna Rubinroth i Tanja Krüger nominowane w kategorii Radio za pracę „Magda und der Maulkorb”, wyemitowaną przez RBB/DLF.

Bartosz T. Wieliński, nominowany w kategorii Prasa za reportaż „Jak Polki z Berlina pomagały uchodźcom”

Moderacja:

Conrad Lay, zwycięzca Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej w kat. Radio 2017

17:00-17:30 **Przerwa kawowa**

17:35 **Odjazd autobusu z kampusu Hochschule Stralsund do centrum Stralsundu**
Autobus zatrzyma się na trzech przystankach w centrum Stralsundu: Olof-Palme-Platz (Theater), Knieperwall oraz przy dworcu (Hauptbahnhof)
Prosimy o przyście na miejsce odjazdu na czas – autobus odjedzie punktualnie.

18:30-20:30 **Gala Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej im. Tadeusza Mazowieckiego 2018 z udziałem premier kraju związkowego Manuela Schwesig i nadburmistrza miasta Stralsund dr. Alexandra Badrowa**

Miejsce: Katharinenkloster Remter, Mönchstraße 25-27, 18439 Stralsund

Wejście od godz. 18:00

DZIEŃ 2, 7 czerwca 2018 r. (czwartek)

9:00-10:00 Get together

9:15 **Odjazd autobusu z przystanku Hafen do Hochschule Stralsund**
Prosimy o przyście na miejsce odjazdu na czas – autobus odjedzie punktualnie.

10:00-11:30 4 równoległe warsztaty

1 Social Media – czy i w jakim zakresie media społecznościowe mogą zastąpić media tradycyjne, szczególnie w zakresie dziennikarstwa lokalnego?

Jeszcze kilka lat temu eksperci wieszczili nadejście złotej ery dziennikarstwa obywatelskiego. Smartfon w rękę każdego z nas to potężne narzędzie multimedialne. Miał być niczym pochodnia, oświetlająca nikczemne czyny dyktatorów, nadużycia służb, przekręty lokalnej władzy. Wystarczyło nagrać telefonem sesję rady miejskiej, dotknąć palcem ekranu i dzięki cudowi internetu - w ułamku sekundy - kompromitujący dowód trafiał do milionów odbiorców. Serwisy społecznościowe od początku zachęcały użytkowników do takiej aktywności - Facebook na przykład udostępnił w swej aplikacji transmisje live. Bez kosztownych inwestycji w sprzęt – każdy mógł zostać jednoosobową stacją telewizyjną, zaangażowanym dziennikarzem śledczym.

Rzeczywistość okazała się jednak odmienna od zamierzeń jej twórców. W książce „The Unwinding: An Inner Story of the New America” autor George Packer zapytuje ironicznie: kiedy widzieliście ostatnio blogera na sesji rady miejskiej? A serwis politico.com przytacza badania, według których poparcie dla Donalda Trumpa w wyborach było największe w tych hrabstwach, gdzie upadają gazety lokalne. Dlaczego social media, zamiast się podporą demokracji lokalnej, zaczęły ją podkopywać, odbierając jednocześnie tradycyjnym mediom uwagę użytkowników i pieniądze reklamodawców? I czy coś można z tym zrobić?

Moderacja:
Madeleine Janssen
Piotr Stasiak, Bazgroł sp. z o.o.

2 Podzielone pamięci – rok 1918 z niemieckiej i polskiej perspektywy

Gdy spojrzymy wstecz, bez trudu stwierdzimy, że Polacy i Niemcy mają zasadniczo różne skojarzenia z rokiem wielkiego przełomu: 1918. Dla Niemców oznacza on porażkę, a w końcu także, nieudaną próbę budowy demokracji parlamentarnej. Polakom rok 1918 przyniósł odrodzenie państwa, wzmocnione, niedługo późniejszym, zwycięstwem nad Bolszewicką Rosją. Często umyka naszej uwadze to co przyszło później: wewnętrzna radykalizacja i porażka demokracji. Dlatego też interesujące wydaje się porównawcze spojrzenie na pamięć po obu stronach. Rok 1918 i jego główni bohaterowie, przede wszystkim Józef Piłsudski, odgrywają w dzisiejszej Polsce rolę pozytywnego punktu odniesienia, zwłaszcza w setną rocznicę odzyskania niepodległości. Tymczasem w Niemczech sfera upamiętnienia jest raczej zdominowana przez pytania o wnioski, jakie można wyciągnąć z porażki Republiki Weimarskiej.

Po stu latach, pamięć pozostaje rzeczą bardziej aktualną niż kiedykolwiek wcześniej. Czy zróżnicowane postrzeganie przeszłości wyjaśnia rozbieżne spojrzenia na współczesność, na funkcjonowanie i rolę odgrywaną przez państwa? Jakie było głębsze rozumienie pojęcia demokracji przez ojców założycieli II Rzeczypospolitej i Republiki Weimarskiej? Jak upamiętniany jest rok 1918 – jakie są fundamentalne koncepcje „polityki historycznej”? Czy dziennikarze mogą skorzystać z porównań historycznych, a jeśli tak, to w jaki sposób je przeprowadzać? Celem seminarium będzie dyskusja o faktach i nowych możliwościach ich interpretacji, a także wskazanie dróg dostępu do źródeł historycznych oraz do instytucji przygotowujących listopadowe uroczystości.

Impuls:

dr Andrzej Grajewski, zastępca redaktora naczelnego i kierownik działu „Świat”, Gość Niedzielny
prof. Freie Universität Berlin dr Oliver Janz, Dziekan wydziału historii i kultury, Freie Universität Berlin

Moderacja:

Jan Pallokat, szef studia radiowego ARD w Warszawie

Michał Przeperski, współautor projektu „Nieskończenie niepodległa”, powstającego z okazji stulecia odzyskania niepodległości

3 **Smartfon jako newsroom. Dziennikarstwo online to terazniejszość. Innowacyjne podejście w wykorzystywaniu nowoczesnych technologii w pracy dziennikarskiej**

Internet zmienił całkowicie sposób funkcjonowania branży medialnej. Pojawiły się nowe wyzwania, ale także nowe możliwości. Dziennikarze wciąż uczą się nowych narzędzi, które dostali w erze cyfrowej rewolucji. Korzystanie z urządzeń mobilnych pozwala na jeszcze łatwiejszy niż dotychczas dostęp do portali społecznościowych. Bez wątplenia jednym z największych problemów współczesnej publicystyki jest trudność weryfikowania informacji podawanych w internecie. Czy YouTube jest platformą dziennikarską? Jak korzystać z Google Analytics, Facebooka, Twittera, kanałów RSS oraz narzędzi Gemius Heat Map w pracy współczesnego dziennikarza?

Moderacja:

Alexander Koenitz

Marcin Radomski, Stowarzyszenie Filmowców Polskich

4 **Warsztat skierowany do studentów Hochschule Stralsund**

Materiały warstwowe przyszłością elektroniki: Prof. Dr. Adam Babiński

Warsztat odbywa się w języku angielskim.

11:45-13:15

Debata: Medialna rewolucja – walka o umysły i serca odbiorców?

Stajemy dziś w obliczu najbardziej fundamentalnych przemian medialnej przestrzeni społecznej, co rodzi konsekwencje dla debaty publicznej we wszystkich społeczeństwach, zwłaszcza w demokracjach, w których pewien podstawowy konsensus w sprawie informacji i wzorców interpretacyjnych jest warunkiem koniecznym dla konstruktywnego uczestnictwa obywateli. Obecny przejściowy etap powstawania nowej formy partycypacji medialnej budzi wiele wątpliwości. Skoro dziennikarze stracili swoją rolę „strażników u bram do informacji”, rozpoczęła się walka o władztwo interpretacyjne. Wiele nowych podmiotów, czy to partii politycznych, czy ruchów społecznych, samodzielnie komunikuje się dziś aktywnie ze swoimi użytkownikami, rezygnując z korzystania z tradycyjnej drogi relacji poprzez massmedia.

Przestrzenie debaty publicznej wytworzone przez media społecznościowe, np. Facebook i Twitter, wymagają nowych form regulacji. Udowodniły to niedawne skandale w związku z nadużywaniem danych i zarzutami manipulacji. Z drugiej strony ingerencja państwa może nieść ze sobą zagrożenia dla wolności słowa. Pośrednikom w przekazywaniu informacji potrzebny jest zatem dobrze przemyślany sposób postępowania wobec tego zjawiska. Profesjonalne dziennikarstwo i poważna działalność reporterska stają przed wielkimi wyzwaniami, jeśli chcą zachować niezależność w świecie mediów napędzanych kliknięciami. Przede wszystkim coraz trudniejsze będzie utrzymanie dystansu wobec rosnących wpływów piaru i marketingu. Na razie bez odpowiedzi pozostaje pytanie, jak dziennikarze i media miałyby zapewnić sobie finansowanie pozwalające zachować niezależność relacji dziennikarskiej, by móc przeciwdziałać postępującej utracie wiarygodności i kryzysowi zaufania w coraz bardziej spolaryzowanych społeczeństwach.

Uczestnicy:

Oskar Błachut, redaktor, Społeczny Instytut Wydawniczy ZNAK Sp. z o.o.

Andrzej Godlewski, wykładowca Uniwersytetu SPWS, były wicedyrektor TVP 1

Klara Geywitz, posłanka w brandenburskim Landtagu z ramienia partii SPD (zapytanie)

Stefan Krabbes, bloger

Lea Mock, zast. Rzecznika Prasowego, Wolne Państwo Saksonia

Moderacja:

Gemma Pörzgen

13:15

Lunch

od 14:30

Program towarzyszący

Podczas **zwiedzania z przewodnikiem** można obejrzeć najpiękniejsze zabytki i poznać bliżej fraującą historię miasta wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Czas i miejsce spotkania: 14.30 na Starym Rynku, Biuro Turystyczne Stralsund (Der Alte Markt, Touristenzentrale Stralsund).

A może zwiedzić **żaglowiec szkoleniowy Gorch Fock 1** w porcie miejskim w Stralsundzie? Na tym historycznym żaglowcu z wielką tradycją można zajrzeć do mesy oficerskiej, kwater załogi, saloniku kapitańskiego i na mostek kapitański. W muzeum pokładowym można dowiedzieć się więcej o historii statku. Czas i miejsce spotkania: godz. 14.30 w porcie miejskim, przy budynku dawnej nawigacji (Altes Lotsenhaus).

Partnerzy strategiczni Polsko-Niemieckich Dni Mediów 2018

Partnerzy Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej im. Tadeusza Mazowieckiego 2018

